The Oldest Slovene Daily in Ohio

Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

VOLUME XXIII.—LETO XXIII. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY, (ČETRTEK) JANUARY 18, 1940. ŠTEVILKA (NUMBER) 15

Kratke vesti

iz življenja in sveta

LEV ODPODIL KRAVE IZ ZVERINJAKA

Atlanta. — V tukajšnji zoološki vrt sta se zatekli dve kravi, ki sta ušli iz svojega hleva. Pazniki so lovili kravi po zverinjaku, toda ju niso mogli spraviti ven. Ko pa je tedaj zarjovel neki lev, či je videl v kravah samo svežo zalogo mesa, sta slednji dvignili repe ter jo ubrali naravnost iz zverinjaka.

NOV NAČIN LOVA NA MIŠI

Burgaw, N. C. — Eugene Ramsey, po poklicu tesar, je nastavljal past za miši, ki se je predčasno sprožila. Ko ga je pri tem vzmet udarila po prstih, jo je jezen zagnal pod peč, kjer je ž njo zadel in ubil miš.

ŠVEDSKI KOMUNISTI ZA POMOČ RUSOM

Stockholm. — Lokalni komunistični list Ny Dag je objavil včeraj apel švedskih komunistov za prostovoljce, ki naj se javijo ruski armadi v Finski. Prostovoljci bi imeli v sovjetski armadi čin častnikov, ker so Rusom neznane finske bojne taktike.

CERKVE V NEMČIJI BODO POSLEJ MRZLE

Berlin. — Nemške oblasti so ukazale vodstvom cerkva, da ne smejo v bodočnosti več kuriti v cerkvah. Vlada navaja za vzrok da mora hraniti na premogu, katerega je veliko pomanjkanje. Premog, ki ga imajo cerkve že v kleteh, bodo morale najbrže oddati nazaj trgovcem, od katerih so ga kupili. Med zavodi, ki so jih zaprli zaradi nezakurjenih prostorov, je tudi tehnični kolegij v Berlinu.

PATRIARH IZ ANTIOHIJE ZA ZAVEZNIKE

Rim. — Kardinal Ignazio Tapouni, patriarh iz Antiohije, je pozval v svojem pismu francoske katoličane, naj delujejo z vsemi močmi za zmago francoske in zavezniške stvari. Tozadevno naznanjajo poročila iz Vatikana. Vatikanski krogi priznavajo, da so kardinalove besede velike važnosti, ker je kardinal edini voditelj katoličanov vzhodnoverskih obredov.

BINGO PREPOVEDAN V WISCONSINU

Madison. — Vrhovno sodišče države Wisconsin je odločilo, da je bingo igra povsod v državi prepovedana, pa naj se igra v kakršne koli svrhe in smotre. Prav tako je prepovedana tudi povsod v državi Ohio, kjer je, kam, kjer jo še igrajo, samo tolerirana, ne pa dovoljena.

ŽIDJE V BERLINU NE DOBE MLEKA

Berlin. — Nemška vlada je izdala nove karte za dobavo mleka, toda Židje so izključeni od te dobave. Vse osebe, razen Židov, ki ne dobe sploh nič mleka, bodo mogle kupiti poleg samo polovico količine mleka, kolikor so ga lahko kupile doslej.

ITALIJA PRIDE LAHKO V VSAK HIP V VOJNO

Rim. — General Ettore Mutti, ljen. tajnik fašistične stranke, je včeraj izjavil, da bo Italija lahko vsak hip postavljena pred potrebo, da se zaplete v vojno. Na nekem shodu fašistov je Mutti dejal: "Mi ne smemo spati in se zibati v iluzijah, da bo sedanje stanje stvari večno trajalo. Italija se lahko znajde vsak čas pred potrebo, vmešati se v vojno."

Predsednik v konferenci z voditelji departmentov glede dobave letal zaveznikom

Anglija in Francija nameravata potrojiti število svojih naročil ter želita dobavo 8,000 ali več letal.—Meseca decembra je poslala Amerika zaveznikom za 29 milijonov dolarjev letal.

WASHINGTON, 17. januarja. — Predsednik Roosevelt je imel danes konferenco z zakladniškim tajnikom Morgenthauom ter z visokimi uradniki armadnega, mornariškega in drugih departmentov, s katerimi se je posvetoval glede angleško-francoskega predloga, da bi Anglija in Francija potrojili svoja naročila za izdelavo in dobavo letal v Zedinjenih državah.

Uradniki angleške in francoske vlade so namreč danes obvestili državni department, da nameravajo naročiti v Zedinjenih državah 8,000 nadaljnih letal ter še večje število posebnih letalskih motorjev.

V zadnjih 18 mesecih sta omenjeni dve državi naročili v tej deželi 4,000 letal, katerih ena četrtina je bila že izdelana. Samo v mesecu decembru se je poslalo iz Amerike zaveznikom za 29 milijonov dolarjev letal.

WASHINGTON, 17. januarja. — Ameriško armadno poveljstvo je imenovalo danes dva ameriška častnika za vojaška atašeja v Helsinkih, kjer bosta opazovala vojni položaj ter o njem obveščala ameriški državni department, oziroma poveljstvo ameriške armade.

Ujetniki na francoski podmornici pripovedujejo o svojih dogodivščinah

Življenje v podmornici je podobno peklu, pravijo. — Na podmornici niso imeli sveže hrane in zadnje štiri dni so si z vinom gasili žejo.

NEW YORK, 17. januarja. — Tukaj se je izkrcalo danes osem beguncev iz Nemčije, ki so potovali na neki italijanski ladji, katero je na visokem morju ustavila neka francoska podmornica ter jo preiskala.

Ob tej priliki je vzel poveljnik francoske podmornice z ladje osem nemških beguncev ter jih premestil na podmornico, ker je upal dobiti od njih pojasnila o položaju v Nemčiji. (O tem smo takrat v našem listu že poročali).

Vse omenjene je poveljnik podmornice izkrcal v Casablanci, v Francoskem Maroku, dne 26. decembra, po desetdnevni vožnji.

Eden izmed teh, Atillio Bowinkel, pripoveduje, kako je podmornica, na kateri so se nahajali, preganjala neki nemški tovorni parnik, katerega pa ni mogla dohiteti. Parnik pa je zasegla neka francoska bojna ladja, katero je podmornica obvestila potom brezžičnega brzojava.

"Ko smo prišli na podmornico, smo bili zelo nervozni, toda kmalu smo ugotovili, da so tako častniki kakor mornarji zelo prijazni in vljudni ljudje," pripovedujejo potniki. "Življenje v podmornici je pa strašno. Tako nismo imeli na primer nobene sveže hrane, spati smo morali v tesnih prostorih, zrak v podmornici pa je bil tako slab, da se je morala podmornica vsako noč dvigniti na površino, da je moštvo hranilo svojo telesno odpornost in moč. Zadnje štiri dni nismo imeli pitne vode in smo za žejo pili vino."

KANADA PODPISALA VOJNO POSOJILO

OTTAWA, Ont. — Uradniki kanadske banke so izjavili, da je bilo podpisano prvo kanadsko vojno posojilo, in sicer mnogo nad $200,000,000, kolikor se je pričakovalo. Skupna vsota podpisanega posojila znaša namreč $248,804,550.

Seja

Sam. podp. društvo "Cvet" ima sejo v nedeljo 21. januarja ob 2 uri popoldne v navadnih prostorih. Prošeni so vsi člani in članice tega društva, da se gotovo udeležijo. — Tajnica.

Banka dobila dovoljenje

Delničarji The North American slovenske banke so na zadnji delniški seji sprejeli resolucijo, da se naprosi glavni bančni urad v Columbusu za dovoljenje, da bi smela banka začeti s poslovanjem poleg navadnega bančnega poslovanja tudi še na poseben način s posojili, da bi lahko nudila posojila na premično lastnino, kakor so avtomobili in podobno.

Prošnja je bila odobrena in podpisana po superintendentu (predsedniku) državnih bank. Tako bo sedaj banka lahko poslovala in pomagala mnogim, ki so morali do sedaj hoditi drugam za taka posojila. V nekaj dneh, ko bodo listine za to poslovanje v redu, bo naznanjeno javnosti, da se bodo rojaki lahko poslužili domače banke za posojila. Rojaki in delničarji bodite ponosni na tako imenitno narodno ustanovo. — Predsednik. P. S. Pazite na oglas.

Nov grob

V sredo zvečer je po dolgi in mučni bolezni preminila na svojem domu na 646 East 160th St. znana Mary Mlač, rojena Stopar, stara 62 let. Tukaj zapušča sina Feliksa, sinaho Mildred in dve hčeri, Donno in Albino, omoženo Mays, zeta Daniela, brata Jamesa Stopar v West Virginiji in več sorodnikov. Rojena je bila v vasi Loka pri Divači na Primorskem, kjer zapušča brata, štiri sestre in več drugih sorodnikov. Tukaj je bila 34 let, ter je bila članica društva Carniola Hive, št. 493 The Macabees in podružnica, št. 10 SŽZ. Pogreb se vrši pod oskrbo Jos. žele in Sinovi pogrebnega zavoda iz hiše žalosti v soboto zjutraj ob 9:15 in ob 10 uri v cerkev Marije Vnebovzetje in nato na Calvary pokopališče. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

Nove uradnice

Ženski klub Slovenskega doma na Holmes Ave. je izvolil sledeče uradnice za leto 1940: predsednica, Rose Simenc, podpreds. Frances Kromar; tajnica in oskrbnica kuhinje Filomena Sedaj, 713 E. 160th St.; blagajničarka Marie Benevol; zap. Fr. Susel; nadzornice Alice Grošel, Jennie Marolt in Frannie Brezovar.

KONGRESNIK DINGELL S PUŠKO

Na sliki je kongresnik John D. Dingell iz Michigana, z najmodernejšo ameriško vojaško puško Garandove izdelave. Kongresnik, ki je poljskega pokolenja, je vložil v kongresu predlogo, naj da vlada Finski 10,000 teh pušk, in sicer po dolarju vsako. Kongresnik pravi, da mu je vseeno, kdo nabije Ruse, samo da so tepeni.

V Finski ni bojev zaradi silnega mraza

Gorje ranjencem, če jih nemudoma ne spravijo v zavetišča. — Reveži na mestu zmrznejo.

HELSINKI, 17. januarja. — Na finski fronti je paralizirana skoro vsa akcija zaradi mraza, ki ga je do 42 stopinj pod ničlo.

Ranjenci zmrznejo, ako se jih nemudoma ne spravi v zavetišča, topničarji pri protiletalskih in ostalih topovih pa morajo od časa do časa oddati po kak strel, da jim ne zamrznejo cevi. Za startanje letalskih motorjev vporabljajo toplo olje, motorji avtov pa morajo biti neprestano v obratu, sicer jih ni več mogoče zastartati.

Finci pravijo, da se zdi, da so pričeli Rusi izvajati kampanjo terorja v zraku, da demoralizirajo civilno prebivalstvo. Dalje naznanjajo finska poročila, da so vrgli ruski letalci tisoče malih vžigalnih bomb po vaseh, da zanetijo požar. Zaradi neprestanih ruskih napadov v južni Finski, so oblasti opustile načrt, da bi zopet odprle šole, ki bodo ostale še nadalje zaprte. Mnogo šolskih poslopij je vporabljenih za zavetišča za begunce.

COPENHAGEN, Danska, 17. januarja. — List Berlingske Tidende poroča, da so se Rusi pričeli umikati s Salla fronte v Arktičnem krogu ter severno od Ladoga jezera, ker je zavladal silen mraz in ker se je pojavilo pomanjkanje zalog.

Graduantinja

Jutri, v petek večer, bo graduirala Miss Mary Konestabo, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Konestabo, 3480 West 63rd St. iz West High šole. Mary je aktivna članica Sam. pev. zbora Zarja. Naše iskrene čestitke.

Srnjakova večerja

V nedeljo 21. januarja se bo serviralo srnjakovo večerjo v Hyland Klubu na 1613 W. 117th St. F. Hribar in J. Schuster, lastnika, vabita vse prijatelje in znance, da jih obiščejo. Igrala bo dobro godba in postregli vam bodo z dobrim pivom in vinom.

Avto zadel v vodni hidrant

Iz hidranta so pričele bruhati silne množine vode, ki so izpremenile okolico v hipu v ledeno jezero.

CLEVELAND. Včeraj popoldne se je zaletel avtomobil, katerega je vozil 37 let stari Mourie J. Harris, stanujoč na South Boulevardu na Fairhill Roadu v neki vodni hidrant, kateremu je avto odbil vrhnji kovinski čep. Avtomobil je zletel preko hidranta, nakar je obtičal z gasolinskim tankom na hidrantu, ki je pričel v tem trenutku bruhati iz sebe ogromne množine vode. Takrat je privozil mimo baš neki truk, čigar voznik je potegnil ssvojim trukom avto s hidranta. Hidrant je bil med tem že podoben ledenemu stebru, prav tako pa tudi Harris, katerega so zadeli hudourniki vode, ko je stopil iz svojega avtomobila. V trenutku je bil podoben stebru ledu. Avtomobilist je počakal tam, dokler je prispela policija, nakar se je odpeljal v taksiju domov.

Med tem pa je hidrant pod silnim pritiskom vode bruhal debel curek vode 50 čevljev visoko v zrak, z naglico 1,500 galon na minuto. Zaradi silnih množin ledeno mrzle vode so gasilci le z največjo težavo našli ventil, s katerim se zapre dotok vode hidrantu. Okolica hidranta je bila v hipu izpremenjena v ledeno zrcalo, na katero so nasuli mestni delavci štiri velike truke soli in pepela.

Ko je nekdo omenil avtomobilistu, da bo moral morda plačati stroške tega dela, je slednji izjavil, da naj bo mestna uprava vesela, da on nje ne toži za popravilo svojega avtomobila, ker ni bila kot led gladka pot posuta.

Zadušnica

V soboto zjutraj ob 8:30 se bo brala v Sv. Jeronima cerkvi na Lakeshore Blvd. maša zadušnica za pokojno Mrs. Mary Černe ob prvi obletnici njene smrti. Prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

ZAPREKE ROOSEVELTOVEMU NAČRTU ZA POMOČ FINSKI

Federalni administrator posojil nima mnogo upanja, da bi predsednik Roosevelt uspel v svojih načrtih glede Finske.

TUDI PODPREDSEDNIK GARNER JE NASPROTEN NADALJNEMU POSOJILU FINSKI

WASHINGTON, 17. januarja. — Vsa znamenja kažejo, da je kongres danes izrekel smrtno obsodbo nad načrtom predsednika Roosevelta, da se da Finski finančno pomoč.

Jesse H. Jones, federalni loan administrator, je izjavil, da bo pojasnil danes načrt senatnemu bančnemu odboru, toda je dejal, da dvomi, da bi dobil ta načrt potrebno število glasov bodisi v poslanski ali senatni zbornici.

Predsednik je sugeriral, da bi se morda povečalo sklad eksportno - importne banke, s čemer bi se povečalo posojila Finski, in sicer za nakup nevojaških potrebščin. Toda gotova stvar je, da bi se v tem slučaju nemudoma začulo besede, da je to kršenje nevtralnosti. Celo prijatelji administracije so mnenja, da je to zelo kočljiv problem.

WASHINGTON, 17. januarja. — Iz senata se poroča, da podpredsednik Garner nasprotuje nadaljnemu posojilu Finski. Istočasno je bančni komitej sklenil odložiti akcijo o finskem posojilu, dokler sliši mnenje državnega tajnika Cordella Hulla.

Garner je izjavil, da bi bilo nadaljnje posojilo Finski "zelo nespametno", ker bi prišlo v konflikt z ameriško politiko o nevtralnosti.

Župnik Coughlin se zaman otepava svojega sorodstva s Krščansko fronto

Coughlin se odpoveduje stikom s frontarji, katere je še 1. januarja hvalil v svoji reviji "Social Justice."

Rev. Walton E. Cole, najostrejši kritik župnika Coughlina, je dejal v torek večer po radiu, da je "Social Justice" magazin, ki je last župnika Coughlina, še dne 1. januarja objavil svoje zveze s Krščansko fronto, katere člani so bili te dni aretirani v New Yorku, ker so obtoženi, da so hoteli nasilno strmoglaviti ameriško vlado.

"Father Coughlin je samo govornik naglo se razširjajočega in silno močnega elementa v naši deželi — Krščanske fronte," je bilo zapisano dne 1. januarja v omenjenem magazinu župnika Coughlina.

Nato je Rev. Cole kvotiral sledeče besede iz Coughlinovega govora, ki ga je imel slednji po radiu dne 30. julija:

Coughlinove grožnje z nasiljem

"Mi se bomo borili . . . in sicer po načinu Franca (španskega generala), če bo potrebno. Imenujte to stvar plamtečo, če hočete. Saj je plameneča. Toda bodite zagotovljeni, da se bomo borili in zmagali. Krščanska fronta ni več prazen sen, temveč realnost, ki postaja vedno močnejša, vedno pogumnejša in vedno odločnejša."

Dr. Cole je izjavil, da je zdaj prepozno, ko se župnik Coughlin odpoveduje prijateljstva z newyorškimi "revolucionarji."

"Vsak proučevalec psihologije ve, da so emocialno ali čustveno izgovorjene besede več kot pa neškodljivi simboli," je dejal dr. Cole. "Take besede so smrtonosne, plameneče puščice. Krščanska fronta ni organizacija za debatiranje, temveč je skupina akcije."

Seja soc. kluba št. 27

V petek (jutri) večer ob 8. uri se vrši seja soc. kluba št. 27. Vsi člani in članice so vabljeni, da se seje vdeleže v polnem številu, ker imamo rešiti več važnih stvari. Vabljeni so tudi napredno misleči prijatelji in simpatičarji, da pristopijo v naše vrste, da bomo skupno delovali za izboljšanje delavskih razmer, ako hočemo, da nam bo enkrat dobro na zemlji. — Tajnik.

Povečan izvoz živil Nemčiji iz Madžarske

Nov sporazum med Nemčijo in Madžarsko pomeni kolikor toliko izgubo za zaveznike.

BUDIMPEŠTA, 17. januarja. — Kakor se danes uradno naznanja, je sklenila Nemčija z Madžarsko sporazum, po katerem bo dobavljala Madžarska Nemčiji v večjih množinah za Nemčijo prepotrebna živila.

Tukaj se smatra ta sporazum za precejšnjo nemško zmago, zlasti z ozirom na to, ker se bodo v teku dveh tednov pričela v Parizu trgovinska pogajanja med Francijo in Madžarsko.

Novi sporazum bo veljaven tri mesece. Podrobnosti tega sporazuma sicer še niso znane, toda pričakuje se, da bo Madžarska na njegovi podlagi povečala Nemčiji svoj izvoz živil.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Joe W. Lever, 7921 Rawlings Ave., se je oglasila teta štorklja ter pustila žalo hčerko. Mati in dete sta zdrava. Oče je član soc. pev. zbora Zarja. Naše čestitke!

Srebrna poroka

Včeraj, 17. januarja sta obhajala poznana Mr. in Mrs. Fr. Klemenčič iz Addison Rd., 25-letnico zadovoljnega zakonskega življenja. Še 50-letnico vam želijo prijatelji!

Seja

V petek večer, 19. januarja se vrši seja pev. društ. Jadran v Slov. del. domu. Člani so prošeni, da prinesejo plačilne knjižice, da se vse uredi, preden novi tajnik prevzame. Po seji, prosta zabava. Pridite vsi. — Tajnik.

Naznanilo

Naznanjam vsem delničarjem in delničarkam, da se vrši seja Slov. nar. doma na E. 80th St. v nedeljo 21. januarja ob 1:30 uri popoldne. Vsi so prošeni, da so gotovo navzoči. — Tajnik.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....$5.50
za 6 mesecev.....$3.00; za 3 mesece.....$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....$6.00
za 6 mesecev.....$3.25; za 3 mesece.....$2.00
Za Zedinjene države za celo leto.....$4.50
za 6 mesecev.....$2.50; za 3 mesece.....$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....$8.00 za 6 mesecev.....$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

POLOŽAJ V ČEŠKI IN SLOVAŠKI

Dne 1. decembra je v protektoratnih deželah stopil v veljavo zakon o delavni dolžnosti za primer vojne. Zakon velja za vse moške od 16 do 70 leta. Oblast lahko vsakogar pokliče v delovno službo za nedoločen čas, dokler traja javna potreba. V posebnih primerih morajo pozvani na delo prinesti s seboj tudi svoje orodje. Državljani protektorata se smejo porabljati prvenstveno za delovno službo v mejah protektoratnih dežel, vendar imajo rajhovske oblasti na Češkem in Moravskem pravico, da pozovejo državljane protektorata tudi na delo v Nemčijo. Nemci, bivajoči v deželah protektorata, brez soglasja strankinih činiteljev ne smejo biti pozvani k delovni dolžnosti.

Češki gajdovci so nedavno napovedali veliko zborovanje v Pragi. Češke oblasti so shod prepovedale, nakar se je nekoliko gajdovcev zbralo pred dvorano na Vaclavskem trgu, kjer so priredili demonstracije proti Židom. Češka policija jih je razganjala in so ji v tem pomagali tudi mnogi mimoidoči. Ker pa red ni bil dovolj hitro vzpostavljen, je prispel na lice mesta oddelek SS, ki je aretiral nekoliko pretepajočih se brez razlike strank in tudi več čeških stražnikov. Gajdovci imajo po vsej priliki namen, da za vsako ceno razcepijo sedanjo enotnost češkega naroda.

Zadnja seja slovaškega ministrskega sveta je sklenila, da se sestavi spisek vseh onih državnih nameščencev, ki imajo toliko zasebnega premoženja, da niso vezani na državno službo. Na temelju dobljenih podatkov se bo izvedla revizija državnih uradnikov in bodo iz službe odpuščeni vsi oni, ki so sami dovolj premožni, da za svoj obstanek ne potrebujejo državne plače ali katerih starši so v enakem položaju. Na njihova mesta pridejo oni, ki nimajo zasebnega imetja, da bi lahko od njega živeli.

Te dni je bila v Bratislavi seja profesorskega kolegija slovaške tehnike. Govorili so o potrebi nujne ustanovitve višjih letnikov za slušatelje gozdarstva. Doslej je v Bratislavi samo prvi letni, drugi pa bo ustanovljen šele prihodnje leto. Ker so češke visoke šole zaprte za tri leta, 20 slovaških slušateljev gozdarstva nima možnosti, da nadaljuje študije. Sprožena je bila misel, da bi šli ti dijaki študirat v Zagreb. V ta namen so se slušatelji že obrnili na zagrebško gozdarsko visoko šolo s prošnjo, naj jim omogoči nadaljevanje študij.

Generalni inspektor za graditev cest v Nemčiji ima tudi oddelek višjega gradbenega vodstva v Bratislavi. Ta urad je zaključil svojo gradbeno delavnost na Slovaškem za l. 1939, ter je na slavnostnem banketu v hotelu Carlton podal poročilo o svoji delavnosti za pet mesecev svojega obstoja. Da bi se program gradnje čim prej uresničil, so Nemci na Slovaškem organizirali ogromno gradbeno podjetje, ki je najprej zgradilo cesto Bratislava — Trenčin — Žilina — Kralovani do poljske meje pri Trstenem. Izgotovljenih je tudi nekoliko odcepkov te ceste v isti smeri. Cesta je bila zgrajena v širini 6 m. Dolžina novih in popravljenih cest znaša 221 km ojačenih je bilo 154 mostov dva pa sta bila zgrajena popolnoma na novo. Pri delih je bilo zaposlenih 150 nemških inženirjev, 800 nemških strokovnih delavcev in preko 5000 slovaških težakov.

KDO JE ZA VOJNO?

Socialistično delavstvo načelno ne more biti in ni za vojno. Kdo je bolj vztrajno deloval za mir, kakor socialistično gibanje vsega sveta! Ali so svetovno in sedanjo vojno povzročili ali zagovarjali socialisti? Socialisti so vedno bili za sporazum med narodi, svarili so pred razkrajanjem Društva narodov, obsojali krivice in vsakršno šovinistično sovražno mednarodno propagando. Vojna je nastala in jo vodijo "narodi" ne socialisti. Pričetek vojne so povzročili napadi in vojna, ki je bila napadalna, je izzvala na drugi strani obrambno vojno. Krivci vojne so oni, ki so jo izzvali, ne delavstvo, ki v mednarodni politiki ne odločuje. To stališče delavstva najbolj potrjuje dejstvo, da nobena dežela, kjer soodločajo socialisti, ni inicijativno posegla v vojno, razen v obrambi, če je bila napadena. Socialisti so nasprotniki vojne, ker smatrajo, da kulturnega človeka ni vredna. — Mednarodne potrebe naj urejajo narodi s sporazumevanjem. Zato imajo baje ljudje — pamet. Klevete tega našega stališča ne morejo izpodbiti! — "D. P."

UREDNIKOVA POŠTA

ŠE VEČ POJASNILA O SLOVENSKI BANKI

Ker smatram, da je slovenska banka last slovenskega naroda, lastovana po delnicah slovenskih društev, klubov in posameznih rojakov; Ker bo slovenska banka lahko veliko pomagala in koristila svojemu narodu, če bo od naroda upoštevana; Ali bo narod škodovan mesto nagraden če jo bo preziral. In, ker sem bil na delniški seji z veliko večino izvoljen v urad za banko in potem za predsednika; In, ker opažam, da se dobijo še nekateri pri društvih in klubih ali narodnih ustanovah, da ne simpatizirajo z lastno domačo slovensko banko; Sem radi tega sklenil, da podam s številkami jasno poročilo, da je ta banka, katero imenujemo: The North American Bank Co. "Slovenska banka" tudi prava "Narodna banka", lastovana po narodu in vodena od naroda , od lastnih rojakov". S tem hočem narodu s pojasnilom samo koristiti, da se odpravijo dvomi in nezaupanje pa tudi mogoča nasprotovanja, ki so dosedaj prihajala ali iz nevednih ali pa iz zavidnih oseb.

Prvo naj dokažem, da je banka lastovana od naroda. Nekim ljudem ne gre v glavo, da je sedaj poslujoča slovenska banka kaj drugega kakor je bila prva banka, ki se sedaj nahaja v likvidaciji in bo za vselej pozabljena kakor hitro bo izplačala vlagateljem zamrznjene vloge in ne bo potem več eksistirala. Nova, sedaj poslujoča pa bo ostala in napredovala kakor dolgo bodo hoteli delničarji, ki jo lastujejo. Med prvo in sedanjo banko je velika razlika in to je potrebno, da ve vsak rojak. Prvič je to, ker je bila prva banka lastovana le od nekaj rojakov, je sedanja banka lastovana od naroda. Da je to resnica naj navedem to v številkah:

Ko sem pregledal imenik delničarjev in delničark sem našel takole: Izmed 5000 delnic, ki jih je izdala banka ob ustanovitvi, jih je 214 pokupilo 44 društev in klubov za vsoto $3500.00.

Opomba: — Banka je bila ustanovljena na novo četudi smo imenovali, da je bila reorganizirana. Ustanovili so jo tisti rojaki in delničarji so postali tisti ljudje, ki so imeli v banki poprej njih denar. Ustanovili smo jo v namenu, da bomo z njenim sodelovanjem in poslovanjem hitreje rešili zamrznjen denar propale banke, to je bil tudi vzrok, da je banka ostala v istem uradu in z je še tudi isti odbor, da bi manj stalo za poslovanje, kajti, treba je bilo od tedaj voditi dva urada, za likvidacijo in za poslovanje prave nove banke.

Delničarji in delničarke so postali kakor zgoraj omenjeno najbolj prizadeti rojaki, kateri so od prve dividende stare banke založili za nove delnice, katerih je nova banka izdala za kapital $100,000.00, katero vsoto vidite v tem listu v računu označeno.

Teh, ki so kupili delnice za gotov denar za $100,000.00 je velik del naroda kakor bomo slišali. Vseh društev in klubov in še druge narodne skupine štejejo 44. Površno sem proračunal, da je tu všteto nad 3000 oseb ki bi bile deležne četudi indirektno dobička in koristi po delnicah od banke. Ako k temu prištejemo še njih družinske člane, bomo našli še okrog 4000 več ljudi, ki lahko pričakujete koristi od lastne banke. In, ako k temu vzamemo še vpoštev nadalje tiste, ki imajo v naši banki kakor vidite na drugi koloni v oglasu za $352,434.73 posojil so tudi naši rojaki in onih 2553 vložnikov, ki imajo v novi banki vloženih vlog za $774,933.01, ki so zaupali domači banki: Ako pomislimo na vse, ki so v zvezi z sedanjo slovensko banko vidimo v tem velik del našega naroda, kar ne more nikdo zanikati, kajti številke govorijo!

Zdaj pa poglejmo še to kar šteje največ, kar je glavno! To je korist, ki bi jo narod imel na več načinov od banke, če bi jo narod tudi upošteval kakor upoštevajo mnogi druge banke, ker nekje se mora hraniti denar. Prvo naj pojasnim, da je od denarja dobiček za tisto banko, kjer se nahaja denar. Dobiček ostane banki, ki hrani denar Vsaka banka pri posojilih dela z denarjem denar. Ako ga bi imela slovenska banka še več kot ga ima, bi za svoje rojake naredila še več dobička, že sedaj se kaže rezerva ko je banka šele začela napredovati. Da boste pa lažje razumeli zakaj, da sitnarim in opominjam za vloge naj vam služi tole pojasnilo, eno in drugo premislek: Da banka eksistira mora imeti urad z uslužbenci. Ta urad stane z malo izjemo vse eno če banka obratuje z enim ali več milijoni dolarjev. Zdaj ima banka nekaj nad 1 milijon in že dela dobiček za delničarje, če bi imela dva milijona bi delala z istimi uslužbenci za svoje delničarje dvakrat toliko dobička z istimi stroški.

Pri tem pa ne mislite, da mislim dobiček samo za delničarje, četudi segajo številke teh v tisoče; so še druga sredstva, od katerih bi narod od banke dobival pomoč in koristi, če bi ista napredovala. Banka podpira lokalne liste in društva z oglasi v programih in bi podpirala še bolj in več če bi jo narod v splošnem podpiral.

Nad vse glavno je pa tole: Slišali smo, da je bila banka ustanovljena za to in po teh, ki so imeli denar v prvi banki zamrznjen, da bi ga s pomočjo te banke hitreje otajali. To je tudi mene privleklo, da sem se zavzel za sodelovanje za banko. Zavzel sem se iz namena, ker sem poprej za prvo banko vabil rojake, da so prinesli vloge in potem, ko je sledila depresija se je dogodil polom, kar je mene in vsakega uradnika banke zadelo v srce. Zakaj da nisem že od prvega časa te banke sodeloval z direktorijem je bil vzrok, ker nisem imel nevede dovolj delnic, da bi bil lahko izvoljen direktorjem nove banke kakor sem bil vselej poprej. Šele lansko leto, ko me je naprosil novi direktorij sem se zavzel za to akcijo, ki ni hvaležno delo pri narodu, dasi je zelo potrebno, da se vrši. Banka ima uslužbence, ki so točni in zmožni za delo, narod pa hoče vedeti če se pri banki vodi in dela vse v korist naroda. Narod, ki ima zamrznjen denar v stari banki tudi čaka na rešenje denarja, tem sem hotel pomagat najprej ker če pomagamo tem, bomo pomagali sedanji novi banki ker so po veliki večini eni in isti ljudje prizadeti, ki so tam vložniki in tukaj delničarji, za to je nemogoče deliti ene od drugih, le poslovanje je dvojno in narod pa eden.

To je bil tudi vzrok, da sem pristopil še k odboru, ki likvidira staro banko, da bom lahko videl in vedel ter vložnikom pojasnjeval, kako da se likvidira zamrznjen denar. K temu sem naprosil in priporočil Mr. Leopold Kushlana, ki je specijalno zastopnik vlagateljev v zamrznjene banke.

Moje prvo delo, ko sem prevzel urad v novi banki je bilo to, da je začela naša banka kupovati od stare banke vknjižbe, nad 50 tisoč dolarjev jih je že pokupila, še več bi jih radi kupili in ljudje nas prosijo, da bi jih mi pokupili, ker bi pri nas plačali en odstotek obresti manj kakor tam, toda, "Denarja in Denarja nam dajte"! Tu je point, stara banka mora likvidirati in vse prodati, naša bi še veliko odkupila če bi naš narod njej prinesel denar, saj bi ta denar na več načinov kakor smo slišali prinašal obresti in dobiček in koristi našim ljudem. In k temu naj omenim, da je še veliko drugih rojakov, ki imajo posojila v tujih bankah in tam plačujejo po 6 odst., nas prosijo, da naj mi odkupimo ta posojila, ker bi pri nas plačali samo 5 odst. Ali razumete, da je tudi tukaj zopet korist in dobiček za rojaka, pri tem pa tudi dobiček za delničarja, za narod, če bi bil naš denar slovenskih rojakov v slovenski banki, služil bi narodu dobičke, mesto da sedaj pomaga tujcem, ki nas ne poznajo!

Ali sem potem na napačni poti če si prizadevam, da bi se enkrat že prebudili! Ali mi zamerite tisti, ki ste me videli, da sem odšel iz seje S. N. Doma ko sem slišal v moj odgovor na vsa moja pojasnila, ki so bila posnetek tega dopisa prezirani ugovor nekega rojaka, ki je na moje besede nekako dvomljivo govoril o banki in njeni garanciji! Garancija banke je Ameriška vlada! Dobiček če bi banka napredovala bi bil pa slovenskega naroda, to je v zgornjih besedah dokazano. Naša slovenska banka je lastovana po narodu, to je z številkami dokazano. Naša banka ima naše rojake od naroda izvoljene za direktorje; Ima pa tudi slovenske rojake za uslužbence, kar bi moral tudi vsak upoštevati. Kdor se drzne kritikovati napredku slovenske banke v takem položaju in oziru mora biti z njim nekaj narobe v glavi. Posamezni človek že naj naredi kakor sam hoče ker je lahko independent; Toda, kdor pa zastopa narodne skupine pa naj bo to v društvih ali klubih in nasprotuje, da bi se denar, ki je last naroda ne smel zaupati in hraniti v slovenski banki za korist slovenskega naroda, tak človek bi moral biti javno prikazan narodu in javno kritikovan. Za to sem odšel iz dvorane SND kakor sta poročala oba lokalna dnevnika.

(Dalje na 3. str.)

Izkaz stanja slovenske banke ob koncu leta 1939

RAČUN PRIKAZUJE STANJE PREJŠNEGA LETA IN MINULEGA, DA SE VIDI BANČNI NAPREDEK.

STATEMENT OF CONDITION
THE NORTH AMERICAN BANK CO.
of Cleveland, Ohio

ASSETS:	Dec. 31, 1938	Dec. 30, 1939
Cash and Due from Banks	$ 108,276.53	$ 290,346.41
United States Government Obligations	193,146.88	263,037.51
Loan and Discounts	269,839.24	352,434.73
Other Bonds and Securities	298,301.84	285,035.89
Other Assets	6,295.74	10,962.68
Total	$ 875,860.23	$1,201,817.22
LIABILITIES:		
Capital Stock	$ 100,000.00	$ 100,000.00
Capital Debentures	90,000.00	90,000.00
Reserve for Capital Debentures, Interest and Retirement	1,631.80	2,931.80
Surplus and Undivided Profits	56,538.27	53,063.84
Deposits	627,193.16	774,933.01
Public Funds		180,000.00
Other Liabilities	497.00	888.57
Total	$ 875,860.23	$1,201,817.22

Securities carried at $177,156.93 are pledged to secure Public Funds as permitted by law.

(Member Federal Deposit Insurance Corporation)
(Member Cleveland Clearing House Association)

Naj bo pri tem omenjeno, da je pri tem banka dobila v minulemu letu še 333 novih vložnikov in da je imela koncem leta vseh vložnikov 2553.
Narod bodi ponosen na svojo banko! **Predsednik.**

ŠKRAT

Preteklo soboto je izšel nakopravnosti članek: "R — za in proti." Na ta član je bil pisan vseskozi v dosto tonu in brez najmanjših napram komerkoli, je "odk ril" Jaka Debevec, urednik D.", in sicer po svojih **najbo zmožnostih,** ki so splošno in bodo doprinesle nadaljn lež k njegovemu časnikarsk pavliharstvu

Vsak daje iz sebé to, kar njem najboljšega. Če bi znalo govoriti, ne bi krulil bi osel znal argumentirati, rigal! Če bi bil Debevec res nikar, bi odgovarjal — če — na poštene argumente z kimi protidokazi, ker pa ne zna, mora pač kruliti in gati. — Vsak po svoje!

Iz včerajšnjega "uvodnika "A. D." je razvidno, da je ultrasvobodomiselcem G nom in ultrapobožnim Jak sklenjen pakt vzajemne po naperjene proti Enakopravn ki leži obema v želodcu. Fa ni Hitler—Stalinov pakt je dil staro resnico, da zgledi čejo. — Nova zaveznika n kar zasukate rokave in kr pljuneta v dlani, če hočeta či svoj vzajemni cilj.

VABILO K SODELOVAN

V petek dne 19. januarja vrši v glavnem uradu Slov ske dobrodelne zveze na 6403 Clair Ave. ob pol osmih zve prvi sestanek zastopnikov v slovenskih in jugoslovans bratskih podpornih organiza da se bomo dogovorili glede v potrebnih priprav za prvi sk ni narodni ples, ki se bo v dne 30. januarja v Slovensk narodnem domu na St. Cla povodom rojstnega dneva n ga predsednika Franklin Roosevelta.

Ameriški narod v splošn praznuje ta dan z raznimi pr ditvami, katerih preostanek namenjen v blagi namen — proti otroški paralizi.

Vljudno vabimo tudi vse d ge, da se pridružite naši akci z vašim sodelovanjem pripo rete do večjega uspeha.

John Go

Ameriškega Rdečega kri

Mrs. Waldemar Meckes, 125 Lake Ave., Lakewood, dob poznana med narodnostnimi sk pinami Cuyahoga okraja in dolgo aktivna v organizaci Rdečega križa, je bila imenovan za uradnico Ameriškega Rd čega križa z Poljsko in Čehosl vaško skupino v tem okraju.

Urednikova pošta

(Dalje z 2. strani)

Še več bi lahko dokazoval, toda, pri pametnih bo moj dopis dosegel, za nekatere druge bo pa še treba časa in pisanja. Toda, z veseljem poročam, da so začele prihajati nove vloge odkar se je vršila glavna delniška seja, ko so rojaki slišali ugodna poročila da banka lepo napreduje in da pomaga k otajenju zamrznjene banke.

Hvala vam, ki se vračate in ki zaupate pa narodu s tem pomagate! Drugi pa prosim spreglejte, da je treba sebi poprej stati na strani kot drugim z vašimi dolarji. Ne pričakujemo tisočakov, le dobro voljo pokažite, desetak in deset desetakov pa več takih rojakov pa bo vse doseženo za kar se je glasil ta moj dopis. Saj ni res, da pišem rad, saj veste in vidite, da s tem še trgovsko škodujem, toda, narod bo s tem dobiček imel, to boste priznali pozneje. Shranite si ta dopis za poznejše čase in videli boste.

Za slovensko banko
Anton Grdina
predsednik.

O lovski veselici

Radovednost me je privedla, da sem se udeležil slavne srnjakove večerje 13. januarja v Slov. domu na Holmes Ave. V oglasu našega cenjenega domačega lista "Enakopravnost" sem čital oglas Slov. lovcev St. Clair Rifle Cluba, ter par dopisov iste prireditve.

Ko stopim v dvorano, udari v nas vonj smrekovih dreves, takoj mi na misel pride stari kraj, ko smo desetletja nazaj smreke sekali in lupili lubje z njih. Ozrl sem se po okrašeni dvorani ter vidim cele vrste miz, pripravljenih za postrežbo gostom. Sam pri sebi sem si mislil, čemu toliko miz? Depresija je še vedno tukaj. Pogledam na uro, deset minut čez osem, ko je vendar v oglasu stalo začetek ob 8. uri.

Malo postojim pri vratih ter opazujem kretanje lovcev po dvorani, videl sem, da je vsak imel svoj posel in že je bil pri meni stoloravnatelj ter me je popeljal na določeno mesto in sicer k mizi, katera je bila obložena kakor na svatbi. Nisem sedel 5 minut že je bil slavni srnjak z omako pred menoj na krožniku. Sedaj pa okus?

Kajti jaz sem precej natančen pri jedi, kako je pripravljena. Ker sem prijatelj divjačine, mi je že moj nos povedal, da bo dobro. V resnici okus je bil prvovrsten. Srečen mož, kateri ima tako fino kuharico za ženo, posebno če je na relifu ali WPA, kajti tam je treba iz slabega dobro napraviti in še tega je bolj malo.

Skoro petnajst minut sem se mučil, da bi ga v temo spravil pa zaman, prevelik porcjon je bil, zopet sem si mislil, ti St. Clairčani pa niso stradelni. V resnici dobra domača postrežba in v obilici.

Malo posedim, da se vsa stvar uleže, si prižgem cigaro in potem sem se napotil v pivnico.

Halo, halo, halo, nas veseli, da si tudi Ti tukaj in mene je še bolj veselilo, ker sem se znašel med starimi prijatelji. Zopet, kaj boš pil? Beer? kar naenkrat stoje 3 čaše piva preč menoj ampak to so bile čaše "ne glaški", skoraj bil moral kravji želodec imeti, da bi vse tri naenkrat popil. Ker je bila pivnica že precej natlačena, sem hotel dvorano ali okras bolj natančno ogledat, kaj so fantje ustrelil in nagačit (šopat) dali in kaj uzrem, dvorana polna, vse mize zasedene, glej ga, hudiča, ti fantje imajo v resnici privlačno moč. Pozneje sem se sešel s Clevelandčani, Collinwoodčani, Euclidčani, Lorainčani in od drugod skoro polovico lovcev držav Ohio, kaj takega pa še ne v Collinwoodu.

Večkrat sem slišal o St. Clair Rifle klubu, da imajo svojo farmo, katera je na razpolago članom kluba vsako nedeljo v poletnem času in tudi celi teden ali mesec ste lahko tam, kajti tam imajo vso udobnost in brezplačno.

Fantje St. Clair Rifle Kluba, vam pa želim več novih sportnikov, da vas bo 500 čez leto dni.

Lovec zdravstvuj!

Epmal

Kart party

V soboto dne 20. januarja bomo pa priredile članice gospodinskega odseka Slov. društ. doma na Recher Ave. v Euclid, kart party in domačo zabavo, tako, da kdor ne bo hotel igrati, se bo pa drugače zabaval.

Sedaj, ko so povečani prostori, je treba tudi več kuhinjske posode, da se more boljše postreči. Ker je pa blagajna prazna, se pa ne more nadomestiti, kar še ni. Kar pa same ne premoremo tega, smo sklenile, da priredimo to zabavo ker upamo, da se jo boste udeležili, ter s tem nam pomagali do blagajne.

Danes, ko to pišem je vreme tako muhasto, da ni za gledati skozi okno, še manj pa zunaj hoditi. Jaz sem šla iskati eno steklenico mleka, kar na enkrat se zapeljem in se znajdem na tleh, pa je bilo premrzlo za sedeti na cementu, hitro se poberem in pogledam okrog, če se mi kateri smeje, obenem sem pa mislila, da kaj takega se lahko primeri vsakemu.

Pa naj bo dosti snega ali dežja vseeno povabim v imenu gospodinjskega odseka Slov. društ. doma v Euclid, vse prijatelje in znance dne 20. januarja v društveni dom na Recher Avenue. Začetek bo ob 8. uri zvečer. Jesti, piti in zabave bo dosti.

Marion Bashel

Glas iz Detroita

Detroit-Ecorse, Mich.

Cenjeno uredništvo Enakopravnosti!

Tukaj Vam pošiljam poštno nakaznico za mojo poteklo naročnino in plačam še za naprej, kajti, to je še edini slovenski napredni list, da prinese še kdaj vsaj v uredniškem članku kako resnično o svetovnem položaju. Drugi slovenski listi so že davno prekosili Hearstove liste, posebno pa se odlikujejo čikaški listi s temi Hearstovimi smernicami. Posebno pa palček A. Garden se repenči, odkar je prejel medaljo od deportiranega Krivickyja. Anton Garden je prišel na pozornico slovenskega Hooverja, da reši finskega mednarodnega bankirja. Ameriški humanitarec Hoover je zavzel kampanjo, da pomaga finskim siromakom. Na domače sirote in pohodnike za bonus je dal pa streljati na ulicah. To je demokracija iste vrste, s katero se čikaški slovničarji strinjajo.

Gori omenjeni čikaški modrijan se je spravil sedaj na urednika Šabca, ker včasih pove kaj resnice, to pa take ljudi zelo boli, kajti resnica je moč in se ne da drugače tolmačiti. Garden omenja v Prosveti z dne 9. jan. da je v finskem parlamentu 85 social demokratov. Pomisli, čitatelj, 85 tvori jako veliko večino. Hm, Garden, saj je v Nemčiji leta 1933 volilo osem milijonov socialistov za militarista buržoazije, Hindenburga, ker ni bila reakcija sama dovolj močna. Pokojnik si je pa mislil: ti ljudje pa res še niso zreli za svojo socialistično vlado, pa jih je poslal, oziroma prodal firarju Hitlerju, da jih pošlje v koncentracijska taborišča, da se naučijo, kaj je potrebno za vzpostavo proletarske in socialistične vlade, katero delovni narod tako neobhodno potrebuje. Ako bo delal z združenimi močmi, bo tudi uspel ob koncu te vojne, ako bodo delavske stranke delale pravilno. Pozdrav vsem dobromislečim in naprednim delavcem,

Frank Modic

Iz Euclida

Ne vem kako, da se tako težko pišejo dopisi, čitamo jih pa vsi radi, saj za svojo osebo vem, da je to res. To naj bo že kakor hoče, nekdo mora pisati. Zato hočem jaz poročati kaj je v Slovenskem društ. domu na Recher Ave., na programu.

Gospodinjski odsek priredi kart party v soboto večer 20. jan. Za 25c boste lahko kvartali, plesali in še nekaj vam bo prinešeno na krožniku. Ako boste pa srečni v številkah pa ne boste šli praznih rok domov. Za ples bodo igrali Štrekalovi fantje.

V nedeljo popoldne 21. pa ne pozabite storiti svoje dolžnosti, ter se udeležite letne seje kluba društev. Vsi društveni zastopniki naj bodo gotovo navzoči, ako pa slučajno ne morete priti sami, je vaša dolžnost, da si preskrbite namestnika ter ga pošljete na to najvažnejšo sejo v letu. Pripomogli boste, da se izvoli odbor za tekoče leto, kateri bo deloval za dobrobit kluba in v splošno korist celega doma. Dolžnost naša je, da skušamo v tem letu narediti toliko kolikor smo v letu 1939 ali še več. V skupnosti in slogi je moč. Vsemu občinstvu, ki ste v preteklem letu, tako v velikem številu obiskovali ter podpirali, na en ali drugi način to Jugoslovansko stavbo prav lepa hvala. Storili ste dolžnost do naroda ter sami sebe.

V nedeljo 28. jan. ob 3. uri popoldne pa vprizori dram. druš. Naša Zvezda igro v treh dejanjih in sicer komedijo "Kdo je mrtev." Vstopnina k igri in zvečer k plesu je 40c, samo za ples 25c. Kdor se hoče pošteno nasmejati naj ne pozabi priti. Upam in želim, da napolnete dvorano, saj ni tako velika, da ne bi mogel biti zaseden sleherni sedež. V imenu igralcev vas prosim, da to storite, ne bo vam žal. Mogoči prebitek gre za Dom. Režijo vodi dobro poznani Peter Ster. Za ples igra Krištoff orkester. Kuharice in natakarji bodo pa v spodnjih prostorih najboljše postregli, da bo sleherni zadovoljen, kajti pripravljenega bo vsega dovolj.

Gusti Zupancic.

Mladina vas vabi

V nedeljo 21. januarja priredi mladinski pevski zbor na Holmes Ave. koncert in spevoigro "Dar luči" in "Fest fant." Pričetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina v predprodaji 40c; pri blagajni, 50c. Zvečer za ples 25c, igra Yankovich orkestra. Torej opozarjam in vabim cenjeno občinstvo, da posetite njih prireditev in s tem pokažete, da spoštujete tudi te mlade pevce, ki so vsi v Ameriki rojeni in s takim navdušenjem goje našo lepo slovensko pesem.

Torej pridite, ne bo vam žal.

Mrs. A. Rossa.

MURPHY BO ZASEDEL SODNO MESTO

WASHINGTON, 16. januarja. — Senat je danes soglasno odobril bivšega justičnega tajnika Franka Murphyja za člana vrhovnega sodišča Zedinjenih držav. Pričakuje se, da bo Murphy zasedel svoje novo mesto teden dni po prihodnjem ponedeljku.

GOREČI TANKER SE JE RAZKLAL

LONDON, 16. januarja. — Na jugozapadni obali se je danes vnel neki dozdaj še neidentificirani tanker ali parnik za prevažanje olja, nakar se je v plamenih prelomil na pol. Moštvo stražnih ladij pravi, da se je posadka tankerja skušala rešiti v rešilnih čolnih, toda doslej še niso našli nobenih čolnov na morju, na katerem gore debele plasti olja.

ŠPANIJA IN ITALIJA POMAGATA FINSKI

RIM, 16. januarja. — Katoliški list Avenirre poroča, da pošiljata Italija in Španija Fincem orožje in druge vojne potrebščine, kajti kot "dva križarska naroda ob Latinskem (Sredozemskem) morju, sta odločena zastaviti vse svoje sile, da se zaustavi prodiranje kamunizma."

"Rdeči medved je pričel sanjati o vendetti," je rečeno v uredniškem članku tega časopisa. "Ta tiran modernega Babilona je zmožen storiti vse. Toda oba naroda ob Latinskem morju sta trdno odločena, zaustaviti njegovo prodiranje."

Išče se

Išče se dve ženski, ki imajo izkušenje v sortiranju cunje. — Vpraša se pri Kaplan and Kaplan Waste Paper, Inc., 1176 E. 38th Street.

Velike posebnosti

Pork roast, picnic	10½c
Pork loin, po 6 funtov celi ali pol	13½c
Teletina za filo	15c
Govedina od prs za juho	10½c
Okusne vinarce	17½c
Rajževe in krvave klobase	13 za 50c
Suhe, mesene klobase najboljše	4 ft. za 95c

KRIZMAN MKTS.
1132 E. 71st St.
678 E. 185th St.

Srnjakovo večerjo
se bo serviralo
v nedeljo popoldne in zvečer
v
HYLAND CLUBU
na 1615 W. 117th St.
Občinstvo je vljudno vabljeno.

KUPITE "ALL BURN" POCAHONTAS
pri
The Erie Coal & Coke Co.
1194 East 152nd Street
POKLIČITE
GLenville 4424

Samostojno društvo Ložka Dolina

Uradniki za leto 1940 so sledeči: predsednik Frank Baraga, 1160 Addison Rd.; podpredsednik John Krašovec; tajnik Fr. Bavec, 1097 E. 66 St.; blagajnik in zapisnikar John J. Leskovec, 13716 Darley Ave.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu št. 4, staro poslopje.

Društvo sprejme nove člane od 16 leta do 45 leta s prosto pristopnino ter zdravniško preiskavo.

Društvo plača $200.00 smrtnine in $7.00 na teden bolniške podpore za $1 mesečnine. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki.

Za nadaljne informacije se obrnite na društvene odbornike.

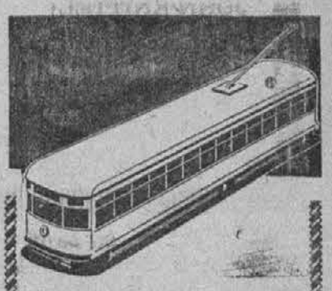

UDOBNEJŠE IN VARNEJŠE JE, VOZITI SE S POULIČNO ALI Z MOTORNIM BUSOM

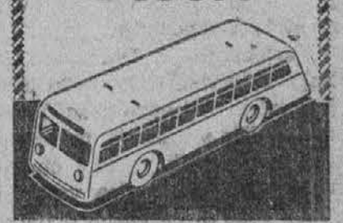

DELNIŠKA SEJA

Tiskovne družbe "ENAKOPRAVNOST", The American Jugoslav Ptg. & Pub. Co. se vrši v petek 19. januarja, 1940 v dvorani št. 3 v starem poslopju v Slov. nar. domu, 6409 St. Clair Ave. Pričetek točno ob 7:30 zvečer. Delničarji so vljudno vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo in so točni.

Ludvik Medvesek, tajnik

"CALL FOR MR. BINGO"

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto $3 — za pol leta $1.50 — za 4 mesece $1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK
6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

JOHN KNITTEL: 45

LJUBEZEN IN ZLOČIN

ROMAN

Anton Jakob se še ni vrnil. Naglo je zdrknila v njegovo spalnico, vzela je stekleničico s soljo za jetra, jo odnesla v svojo sobo in jo skrila pod svojo blazino. Nato je stopila do nekega predala, vzela je novo stekleničico soli za jetra, ki je bila enake vrste in približno do polovice polna, pohitela je nazaj v sobo Antona Jakoba in jo položila na prostor, kjer je stala prej druga steklenica. Ko je bilo to opravljeno, se je splazila nazaj na hodnik. Popelnato siv se je prikazal stari.

"To je strašno! Strašno!" je ječal. "Koliko imam."

"Pojdi nazaj v posteljo!" Prijela ga je za roko.

"Riba je bila vendar sveža!" je dejal med hojo. "Timm bi mi gotovo ne dal slabe ribe. Ne, bila je sveža!"

Stresel se je. "Meso je bilo dobro. O joj, pomagaj mi! Zrušil se bom! Spet bom bljuval. Že zgolj pomisel na jed mi obrača v telesu želodec."

Izbljuval se je na hodniku.

"Vode, vode!" je zaklical. — "Daj mi piti vode! Jezus vendar!"

Pomagala mu je v posteljo in ga vprašala, če ne bi vendar hotel konjaka.

Spet se je stresel. Vse, razen vode, se mu je gnusilo. Zmajal je z glavo. Gledal je apatično v tla.

"Nič! Ne! Vode, deklica! Daj mi! Daj mi!"

Približala se mu je s kozarcem v levi, z vrčem v desni roki. Spominjalo jo je prejšnjih let, ko je bila njegova dekla in mu je morala prinašati zvečer vroče vode s citrono in ko jo je prvič potegnil na svoja kolena. S tresočima rokama ji je vzel vrč in ga spraznil kakor človek, ki ima popolnoma izsušeno grlo in je na pol omamljen od žeje. Spet je napolnila vrč in ga postavila na stol poleg postelje.

Naslonil se je. Obraz mu je trepetal in vlažen, kovinski lesk je prevlekel njegovo kožo. Tereza je odšla v kuhinjo, privezala si je predpasnik preko s čipkami obšite nočne srajce, vzela je vedro vode in posnažila hodnik.

Izpraznila je vedro in ga postavila v kopalnico. Nato je šla v svojo sobo, vzela stekleničico izpod blazine, stresla je vsebino v odtok in izmila posodo. Položila je stekleničico v najbolj zdolnji predal v omari med kopico drugih stekleničic, med katerimi so nekatere vsebovale prav tako sol za jetra. Nato se je nenadoma nečesa domislila. Stekla je v svojo sobo, odprla nek predal in vzela neznaten majhen zavojček, ki je ležal pod knjigo, in ga je vrgla v odtok. Po vseh teh ukrepih ji je odleglo. Ko se je vrnila k Antonu Jakobu, je strmel v njo z upadlimi očmi.

"Ta jetra!" je šepetal skoraj brezglasno. "Zdaj me ima. Vsa jetra se mi bodo razcedila. Taka bolečina! Vode!" je zamrmral.

Pristavila mu je vrč k ustnam. Pil je in glava mu je padla v blazine kakor kamen.

"Skoraj zblaznel bom zaradi teh bolečin!" Njegov glas je izgubil vso moč.

Zgrozila se je ob zvoku njegovih besed, ki je bil, kakor bi nekaj hladno in brezbrižno ugotavljal. Nenadoma je vrgel glavo od desne na levo. Zgrabil ga je krč. Presunljivo je zakričal. Obraz je imel oblit z mrzlim znojem. Kakor besnež je odmetaval postelj nino in potisnil blazine na tla.

"Deklica! Če — ne bo — to takoj — prejenjalo, potem — bom umrl!" je dahnil. Skozi okrnice se je pričel svetlikati jutranji somrak, krčem Antona Jakoba pa ni bilo konca. Še celo hujši so bili: toda umrl ni. Tereza je delala s skrajnimi močmi: nudila mu je na vse načine olajšanje, dajala mu je vode, snažila ga je in umivala. Srajca se ji je oprijemala kože, skuštrani lasje so se ji zvijali na belem čelu. Oh, ko bi le izgubil zavest! Ko bi mu le ne bilo treba tako strašno trpeti! Ko bi le vse to prej vedela! Kako je škripal z zobmi! — Ni mogla več gledati. Nič več ni mogla poslušati, kako je sunkovito izgovarjal tiste besede, kakor da se mu je posušilo grlo. Ne! Njegovi nagli kriki, njegovi ostri bolestni kriki, njegovi brezkončni divji krči! In kratki oddihi, ki mu jih je dovolil okrutni strup, so bili skoraj še hujši. Skoraj vdano je popisoval potem grozovite bolečine, ki jih je prestal. Govoril je popolnoma pametno, ne kakor človek, ki je obsojen na smrt, kmalu konec! Konec vsega! Nivedno upanje.

"Da," je šepetal, "zdaj bo marveč kakor človek, ki goji česar več nimam v sebi. Odleglo mi je. Deklica, ko mi bo spet bolje, ne bom nikdar več ljubosumen. Kje je fant? Reci mu, da sem — sem — ga — preklel, ker — sem — bil pijan! — Da, o bog, vendar! Ali bo kdaj tega konec? Že spet! To je — zadnjikrat!"

Spet peklenski napad. Strašno je bilo! Dovolj je trpel! Ne več! Ne več! O bog! Človek, umri! Umri! Umri!

"Za božjo voljo!" je divje zakričala. "Kaj ti je?"

Tresla ga je, medtem ko se je davil; upala je, da bo stresla iz njega življenje.

"Vedeti hočem, kaj je s teboj, mož! Čemu ni temu konca?"

Čutila je, da se je loteva velika slabost in pohitela je v svojo sobo.

Ko se je vrnila, je ležal spet tiho. Njegovi pogledi so bili strmo uprti v njo. V obraz je bil upadel, motna kožica je prekrivala njegove oči, prste je imel skrčene in suhe, kakor so kremplji mrtvega ptiča. Oprijela se je njegove postelje. Poskusil je, da bi se je dotaknil, toda ni se mu posrečilo.

"Terezika," je rekel, in spričo grobnega zvoka v njegovem glasu se je zdrznila, "za primer — da bom — umrl — boš našla — vse — urejeno."

Pri teh besedah se je nekaj v njej spostilo in zajokala je. Toda v sobi je plaval duh "umazanega kaznjenca", zdelo se je, da obletava svojo hčer. "Pazi! Pazi!" je šepetal. "Sicer te bodo ujeli kakor mene!" In Tereza je vstala, odšla v kopalnico, da bi se umila. Nato je še naprej pomagala svojemu umirajočemu možu.

Siv dan se je porajal. Življenska moč Antona Jakoba je pojemala. Negibno je ležal, razpadla gmota izmučenega mesa, obsenčena z režečim smehljajem smrti, notranjost telesa razžrta, udje krčevito zviti, duh omamljen, toda še vedno pri zavesti. Tik pred šesto uro je stopil v sobo Gottfried Sixtus. V obraz je bil bled, toda miren. Najprej je pogledal Terezo. Sedela je zvita na stolu, s hrbtom proti postelji. Nato je pogledal očeta. Stopil je k postelji, prijel očeta za zapestje in potipal žilo, ki je bila zelo slabo in neredno. Anton Jakob je odprl oči.

"Fant," je poskušal spregovoriti in svetlikanje je za hip prodrlo kalne veke.

"Tereza," je rekel Gottfried, "šel bom po doktorja v Arnisboden."

Ni mu odgovorila. Ni se zganila. Ponovil je svoje besede.

Grkajoč šum je prišel iz postelje njegovega očeta.

"Pripeljal bom doktorja Hauserja," je ponovil Gottfried. — "Mora priti! Kljuboval bom vsemu."

Tereza je okrenila glavo, videl je njen upadel obraz in dvoje vnetih, brezdanjih oči, ki so strmele nekam v praznino. Ničesar ni dejala. Gottfried je zdrvel iz sobe.

Mrzel jutranji zrak je zadel njegov obraz. Trudil se je, da bi pokadil cigareto. Toda njegove ustnice so bile ranjene. Vrgel je cigareto proč. Tenka, siva megla je ovijala gorske rebri.

Poiskal je Rothlisbergerja. Vse je nameraval povedati Rothlisbergerju. Da, kljuboval bo vsemu!

Kakor hitro pa je zaslišal Rothlisbergerjev običajni "Dobro jutro, gospod Gottfried!" in je opazil njegov začudeni pogled, je vedel, da ne bo spravil iz sebe niti besedice, da ne bo nikdar izdal nobenemu človeku niti najmanjšega.

"Oče," je dejal, "je že polovico noči bolan."

Rothlisberger je pogledal vznemirjeno, toda v njegovem pogledu je bil obenem izraz, kakor da ve.

"Se ne čudim!" je pripomnil. "Nekoliko preobjesten je bil zadnji čas, zlasti včeraj zvečer. Precej se ga je bil nabral, ali ne?"

"Nemara," je dejal Gottfried. "Ti ali kdorkoli mora takoj teči in telefonirati doktorju Hauserju. Nemudoma naj pride."

"Ali je tako hudo?"

"Bojim se, da je zelo hudo. Mačeha in jaz sva vso noč prebdela."

"Sam bom šel."

Rothlisberger se je pokril in pohitel v Buhlerjevo trgovino, da bi od tam telefoniral. Gottfrieda je treslo in poiskal si je gorkote v hlevu.

Naletel je dekle in hlapce pri delu. Povedal jim je, da je gospod ponoči težko obolel. To sporočilo je ohromelo vso delavnost. Vsi so imeli vtis, da je prišel Anton Jakob prejšnji večer pijan ali skoraj pijan domov. Še preden se je vrnil Rothlisberger, je prišla iz hiše Luiza, da bi poiskala Gottfrieda.

"Gospod," je rekla, "gospa Mullerjeva vam sporoča, da mora govoriti z vami še preden pokličete doktorja. Videti je zelo bolna."

"Poklical bom doktorja za gospoda Mullerja in ne za gospo Mullerjevo," je odvrnil kratko.

Šel je v hišo in Tereza ga je peljala v oddaljeno sobo.

"Gottfried," je dejala navidezno mirno, "reči moraš doktorju, da sem te prišla iskat okoli petih zjutraj v tvojo sobo, ker je tvoj oče nenadoma zbolel. To je vse, kar veš, nič več in nič manj. Nato sem ti naročila, da pokličeš doktorja. Ali si razumel?"

Strmel je v njo. "Vsemu bom kljuboval!" je dejal.

"Sori, kar hočeš!" Skomignila je z rameni. "Nič se ne hudujem nate, da si me pustil docela na cedilu, toda imela sem te za bolj pogumnega."

Bolestno ga je pogledala in odšla v sobo umirajočega.

Rothlisberger se je vrnil s svoje poti in javil, da je doktor Hauser pravkar na poti k bolniku, bo pa prišel z vlakom ob desetih, razen, če ne bo prišel kdo prej ponj.

"Jaz bom šel ponj!" je rekel Gottfried.

Nekaj minut kasneje se je peljal Gottfried po deželni cesti v štirikolesnem vozičku, ki so ga navadno uporabljali za prevažanje mlečnih vrčev, na postajo. Spredaj je bil sedež za dve osebi in zadnji del je bil zelo lahek. Z bičem je priganjal debelega sivca v skok. Tako je divjal skozi Gam in neprestano je udrihal po konju. Hitro gibanje ga je nekoliko olajšalo. "Kaj bo dejal doktor?" je premišljeval. "Doktor Hauser je nemara bedak, toda zdravniško naobražen je. Ali bo verjel, da je bolezen Antona Jakoba naravna?" In jaz ji nisem preprečil! Nisem ji preprečil! Jaz sem kriv! Jaz sem ga umoril!" Počil je z bičem, sivec se je spustil v divji skokot. Zamahnil je in mu zaplel ostri konec vrvice okoli ušes. Sivec je mogočno poskočil, da je poskakoval zadnji del voza s strani na stran.

Napeti je moral vse sile, da bi čimprej dobil doktorja Hauserja. Da! Rešiti je moral staremu možu življenje. "Hitro! Pekel se je sprostil! Takšna noč! Ali boš hitreje tekla, debela, stara mrha!" Imel je vražje občutke. — "Zdaj bo šlo navzdol. Ničesar ne vlečeš. Teci, kolikor te noge neso! Natančno poznaš to cesto!" Mimo so letele črne, surove ograje, Gottfried je sedel z nagubanim čelom. Neprestano je pokal njegov bič! Na nenadnem, ostrem cestnem ovinku se je zadnji del voza zaokrenil in zadel ob ograjo. Sivec se je splašil, voz je zletel na levo. Odletelo je kolo. Gottfried je poskusil ukrotiti žival. Toda dirjala je dalje kakor brez uma. Vrglo ga je z voza, treščil je na tla, zakričal je in se strkljal v obcestni jarek. Sivec je prhnil z razbitim vozom odtod.

(Dalje sledi.)

OGLAŠAJTE V —— "ENAKOPRAVNOSTI"

Ravnokar je izšla . . .

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane $1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

"CALL FOR MR. BINGO"

Naznanilo in Zahvala

Žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je preminila naša preljubljena soproga in mati

MARY ZNIDARŠIČ

Umrla je dne 28. oktobra, 1939. Pogreb se je vršil 2. novembra iz Želetovih prostorov na Calvary pokopališče, kjer smo jo izročili v naročje matere zemlje.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvaljujemo vsem dragim prijateljem, ki so položili tako krasne vence h krsti drage pokojne.

Dalje srčna hvala vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duše pokojne. Najlepša hvala tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu kakor tudi onim, ki so jo prišli kropit ko je ležala na mrtvaškemu odru in jo spremili na njeni zadnji zemeljski poti.

Našo zahvalo naj sprejme Joseph Žele in Sinovi pogrebni zavod za najboljšo poslugo in vzorno vodstvo pogreba. Posebna zahvala pevcem zbora Slovan za ganljive pesmi, ki so jih zapeli pokojnici v slovo.

Draga žena in ljubljena mati. Končana je Tvoja pot. Odšla si tja kjer ni ne solz in ne trpljenja. Spominjali se Te bomo vedno z ljubeznijo v naših srcih. Počivaj v miru in rahla naj Ti bo ameriška gruda.

Žalujoči ostali

Louis, soprog
Frank, Bill, Joseph, Donald in Charles, sinovi;
Marie, Kristina, Ann in Elsie, hčere.

Cleveland, Ohio, 18. januarja, 1940.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5311 - 5312

VLJUDNO STE VABLJENI NA

Plesno veselico

V SOBOTO 20. JANUARJA

katero priredi

DR. LIPA, št. 129 SNPJ

ob priliki 30-letnice obstoja v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

Pričetek ob 7:30 zvečer. Svira Eddie Zay orkester

Vstopnina 25c